

Sven-Tore Dreyer Fredriksen
Kristin Halvorsen (red.)

Fenomener i
**INTENSIV-
SYKEPLEIE**

Innhold

Forord	5
Innledning	13
Kapittel 1	
Å være intensivpasient	19
-forskning og levd erfaring	
<i>Kristin Halvorsen og Finn Nortvedt</i>	
Introduksjon	19
Metode	21
Databaser, søkeord, inklusjons- og eksklusjonskriterier	21
Analyse	21
Forfatternes forforståelse	22
Presentasjon av funn om intensiverfaringer	22
Erfaringer om avhengighet	23
Erfaringer fra en utydelig virkelighet	26
Erfaringer om behag og velvære	28
Erfaringer om kontakt og kommunikasjon med intensivsykepleierne ...	29
Erfaringer om kontakt med nære og kjære	30
Prisgitt intensivsykepleiernes omsorg og kompetanse - noen avsluttende refleksjoner	31
Metodiske refleksjoner	34
Praktiske implikasjoner	34
Kapittel 2	
Intensivvårdsrummet	38
- att leva plats och rum i en högteknologisk miljö	
<i>Berit Lindahl</i>	
Det levda rummet	40
Platsens och rummets betydelse i vårdandet	43

Ett patientrum byggt på tanken om evidensbaserad design och en helande atmosfär	50
Avslut	53

Kapittel 3

Intensivpasienters eksistensielle bevegelser under akutt kritisk sykdom	58
<i>Sven-Tore Dreyer Fredriksen</i>	
Introduksjon	59
Den levde kroppen, situasjon og eksistens	59
Forskning på kroppslike og eksistensielle utfordringer ved kritisk sykdom	61
Metode	62
Diskusjon	63
Kroppen og livskampen	63
Hjelpeørlosheten	67
Tiden	68
Kroppsposisjonen	69
Emosjonene	71
Implikasjoner for praksis	75

Kapittel 4

Å se mennesket i sitt kulturelle uttrykk	78
<i>Sevald Høye</i>	
Innledning	78
Kultur – det motsatte av natur	79
Innvandrere – helse og sykdom	80
Utfordringer for sykepleien til akutt og kritisk syke og pårørende med minoritetsbakgrunn	81
Mottakelighet for informasjon versus plikt til å informere	82
Deltakelse i pleieaktiviteter versus sykepleieres helhetsideologi	85
Minoritetsfamiliers normer ved sykdom versus restriktive sykehusrutiner	89
Patriarkalske tradisjoner versus sykepleieres likhetstenkning	91
Avslutning	93

Kapittel 5

Dagbok, mening og livsforståelse	96
<i>Sissel Lisa Storli og Eva Gjengedal</i>	
Innledning	97
Hva sier forskningen?	98
Pasientens erfaringer og minner	98
Dagbok og andre oppfølgingstiltak	99
Sykdom som fortelling – teoretiske perspektiver	100
Empirisk eksempel	104
Fortellingen om Henry – bakgrunn	104
Henrys fortelling – i første samtale med intensivsykepleier	105
Utdrag av dagbokfortellingen	106
Henrys refleksjoner etter å ha lest i dagboken – første intervju	107
Intervju ett år senere	108
Avsluttende drøfting – dagbok, mening og livsforståelse	110

Kapittel 6**Förflyttningar och överföringar mellan rum och olika vårdande**

institutioner i samband med intensivvård	116
<i>Jonas Karlsson och Berit Lindahl</i>	
Då plats och rum inte är självklara	117
Komplikationer relaterade till förflyttningar	119
Förflyttning och överföring av patienter i behov av intensivvård	121
Oron för det okända delas med patienten	123
Förflyttning och rörelse tar sig känsломässiga uttryck	126
Förflyttningar ur närlägandes perspektiv	127
Avslutande reflektioner	128

Kapittel 7

At leve med respirator i hjemmet	132
<i>Pia Dreyer</i>	
Indledning	132
Baggrund – hvordan det begyndte	133
Det levede liv med respirator – når respiratoren flytter ind	135
Oplevelsen af vejrrækningen med en respirator – den ubevidste vejrrækning	138
Det levede liv med teknologi – når hjemmet bliver en maskinpark	141
Det levede liv med hjælperne – afhængighed af hjælp	143
At leve et uafhængigt liv i eget hjem – en afsluttende bemærkning	148

Kapittel 8

Erfaringer med pasientmedvirkning	153
Et pasient-, pårørende- og sykepleieperspektiv i en kontekst av eldre pasienter i hemodialyse	
Elin Aasen	
Innledning	153
Metodisk og teoretisk tilnærming	155
Pasientmedvirkning som begrep	156
Pasientmedvirkning som diskursiv praksis	157
Etisk perspektiv på pasientmedvirkning	158
Pasient-, pårørende- og sykepleiererfaringer fra medvirkning i hemodialyse - resultater	159
Paternalistisk praksis	159
Pasientmedvirkningspraksis	162
Paternalistisk eller pasientmedvirkningspraksis	163
Diskusjon	164
Paternalisme versus pasientmedvirkning	164
Oppsummerende refleksjoner	168

Kapittel 9

Akutt forverring av tilstanden til eldre pasienter i sykehjem	172
Beslutninger om omsorg og behandlingsnivå	
Anne Dreyer	
Innledning	172
Hva sier forskningen om akuttsituasjoner i sykehjem?	173
Erfaringer fra akutte situasjoner i sykehjem - funn fra en kvalitativ studie ..	175
Datasamlingen	176
Dataanalyse	176
Forskingsetikk	176
Akuttsituasjonen	177
Den vanskelige kommunikasjonen	178
Behandlingsnivå	179
Pårørendes kunnskap om akuttsituasjoner ved livets slutt	180
Kunnskap	181
Hvordan bruke funnene videre?	182
Diskusjon	182
Beslutningsprosesser	184
Videre implikasjoner for klinisk praksis	185
Konklusjon	188

Kapittel 10

Intensivsykepleie til pasienter i Ingenmannsland	191
<i>Reidun Hov</i>	
Innledning	191
Mange muligheter og mange valg	192
<i>On the edge of life</i> – som en tilstand i ingenmannsland?	194
Pasienter i ingenmannsland	195
Invaderende lidelse	196
Kroppen og tap av verdighet	198
Ensomhet	199
God intensivsykepleie til pasienter i ingenmannsland – polariteter og dilemmaer	200
Samarbeid og årvåkenhet	200
Lindre lidelse	202
Kroppspiele	203
God intensivsykepleie til pasienter i ingenmannsland – en personlig og faglig utfordring	205
Yrkesstolthet	205
Usikkerhet	205
Avslutning	207

Kapittel 11

Pårørendes erfaring med ansvar i beslutningsprosesser om begrensning eller avslutning av livsforlengende behandling i intensivavdelinger	212
<i>Ranveig Lind</i>	
Innledning	213
Beslutninger om behandlingsbegrensning og -avslutning	215
Tre former for medvirkning i beslutningsprosessen	218
Hva står på spill for pårørende?	220

Kapittel 12

Prioriteringsutfordringer i intensivavdeling	226
<i>- konsekvenser for intensivsykepleie</i>	
<i>Kristin Halvorsen</i>	
Innledning	226
Teoretiske perspektiver	228
Prioritering og prioriteringsbeslutninger i intensivavdeling	228
Dilemma og utfordring	229

Prioriteringstenkning i Norge	230
Prioriteringskriterier knyttet til grunnleggende etiske prinsipper	232
Metode	233
Forskningsfelt og informanter	234
Datainnsamling og analyse	234
Reliabilitet og validitet	235
Forskningsetikk	235
Funn – Ressurshensyn og prioriteringsbeslutninger i intensivavdeling	235
Ressursknapphet kan marginalisere omsorgshensyn	237
Ressursknapphet kan påvirke medisinsk behandlingsinnsats	240
Spenningsfelt mellom ressursknapphet og behandlingsinnsats	242
Intensivsykepleiers rolle i prioriteringsbeslutninger	246
Drøfting av funn	247
Fare for marginalisering av omsorgsverdier og tillit	247
Åpenhet om beslutningsgrunnlag og prioriteringer	249
Rolle og ansvar i prioriteringsbeslutninger	252
Implikasjoner for praksis	252
Avslutning	253
Avslutning	257
Forfatterne	259
Stikkord	261